

Aşyk Hoja hakynda gysgajyk

Category: Edebi makalalar, Kitapcy, Sözler

написано kitapcy | 22 января, 2025

Aşyk Hoja hakynda gysgajyk

Aşyk Hoja ady bilen halkyň arasynda tanalýan, şahyr Hojamämmed Altaýewiň ykbaly keç boldy. Ol düşnüksiz hem-de doly näbelli sähäplere görä durgunlyk ýyllary diýilýän döwürde, şol wagtky asudalygy goraýjy organlaryň pidasy boldy.

Hojamämmed Altaýew 1940-njy ýylda Bäherden etrabyň Sünçe obasynda eneden doguldy. Çagalagykdan ene-atadan aýrylyp, ýetim galdy. Öýlenmedik. Ol çagalykdan poeziýa sungatyna tebigy zehini bilen imrindi. Gysga döwrüň içinde ençeme sygyrlar döretdi. Annaberdi Atdanow, Öwezgeldi Tekäýew, Hommat Jelilow, Rejep Ulugow ýaly Türkmenistanyň ady belli aýdymçylary onuň sözlerine aýdymlar hem-de aýdýarlar.

Men Aşyk Hojanyň durmuşy hakda düýpli makalanyň zerurdygy sebäpli, häzir diňe şulary aýtmak bilen çäklenmekçi bolýaryn. Şeýle hem şahyryň dürli döwürde döreden sygyrlarynyň birnäçesini okyjylara hödürlemegi makul bildim. Nesip bolsa, şahyryň durmuşy hem-de döredijiligi hakyndaky giňişleýin makalany geljekde <<Nesil>> gazetinden okap bilersiňiz.

Mämmedgurban Mämmedgurbanow.

Aşyk Hoja

■ Nursoltan

Jemaly röwşen kuýaşdan nurdanmyş durmuş teni,
Zülpüne anbar dökülen jennet hüýri Nursoltan.
Erem bagy ekilen deý göýä jennet ýar goýny,
Düzüm-düzüm alma-narly ar kamatyň Nursoltan.

Gijelerne şöhle saçýar ýar nurana ýüzleriň,
Sürmeli, ala, owadan, kereşmeli gözleriň,
Janyma derman şiwesi şirin şeker sözleriň,

Dodagyň gaýmak, gantdyr ter ýaňagyň Nursoltan.

Ýar zülpüni çözüp örse, aýlanar gije-gündiz,
Zerewşana gulpaklaryň ýalkymy sury gunduz,
Adamzatdan beýle jenan inmändir dünýä şindiz,
Älemiň aýy-kuýaşy serwi boýly Nursoltan.

Şol periniň aşygy men alabilmen zarlanyp,
Gije-gündiz hyzmatyňda gezdim arman horlanyp,
Aşyk Hoja ýar daşyňdan perwaz urdy pyrlanyp,
Perwaz deýin aýrylmaryn düşsem oda Nursoltan.

■ Gelin

Görkezip nurly jemalyň, aýyrdyň serden gelin,
Gezäp gamzalaň tygyny, ötürdiň ýerden gelin,
Kamaty peýker sypatly, suraýy gerden gelin,
Bakyban doýman roýuňa, gül ýüzi zerden gelin,
Göz astyndan ogryn garap ýüregmi erden gelin.

Gijelerne tüm otagda şamçyrag deý ýana sen,
Ak gollaryň sallaýyban, ne ajap sallana sen,
Owazy datly şekerden bir ajaýyp sona sen,
Her hünärden baş çykarýan köp akyllý dana sen,
Hünji deýin düzülipdir dişleriň dürden gelin.

Barsam öýňe garşy alýaň, galam gaşyňy süzüp,
Güjeňleýäň aý jemalyň ýürek-bagrymy dilip,
Gara zülpüň örmeleýäň kümüş sag-ýüze düzüp,
Sülmüreýäň barmak dişläp kä ýylgyryp, kä gülüp,
Sypanyşyň aldy janym, alkymyň gardan gelin.

Daň säherler seýle çykýaň anbar suwun sepeläp,
Giň sährany ýaňlandyrýaň käkilik deý käkeläp,
Ynjamasyn garyp göwnüm, gitme gülüm öýkeläp,
Aşyk Hojaň goý, başyna örme saçyň sökeläp,
Janyma goýnuň jennetdir, gül teniň nurdan gelin.

Mämmetgurban Mämmetgurbanow. Aşyk Hoja: Şahyr H.Altayew

hakynda Nesil gazetini 1992 ýyl 10-njy Dekabr.

Edebi makalalar